

Beeldkwaliteitsplan (in ontwikkeling)

Het beeldkwaliteitsplan volgt op het stedenbouwkundig plan. Architectonische uitwerking en detaillering van de openbare ruimte

worden in dit plan toegelicht. Het beeldkwaliteitsplan is nog in ontwikkeling en deze versie geeft de huidige stand van zaken weer.

Inhoud

2	plangebied	
3	inhoudsopgave	
4	inleiding	
5	STEDENBOUWKUNDIG PLAN	
6	Ruimtelijke structuur	
7	Ruimte en groen	
8	bebouwingsstructuur	
9	hoogte en kappen	
10	sfeer	
13	BEELDKWALITEIT GEBOUWEN	
14	algemeen	
16	stationsomgeving en centrum	
18	rooilijn en parcelering	
20	bouwhoogte en daken	
22	gevelcompositie	
24	entrees en maaiveld	
26	gevelbeeindiging en dak	
28	materiaal en kleur	
30	geveltoevoegingen	
33	BEELDKWALITEIT OPENBARE RUIMTE	
34	algemeen	
36	groenstructuur	
38	kleur en materiaal	
40	plinten en marges	
42	hoogteverschillen	
44	duurzaamheid en klimaat	
46	straatmeubilair	
48	toegankelijkheid	
50	media	
51	initiatieven	
52	plint en marge	

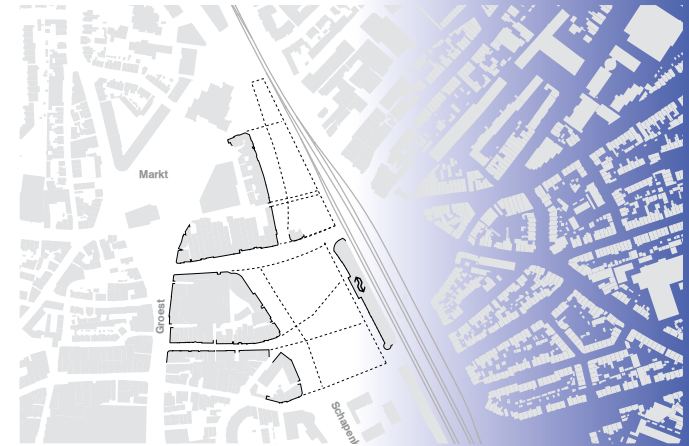
STEDENBOUWKUNDG PLAN

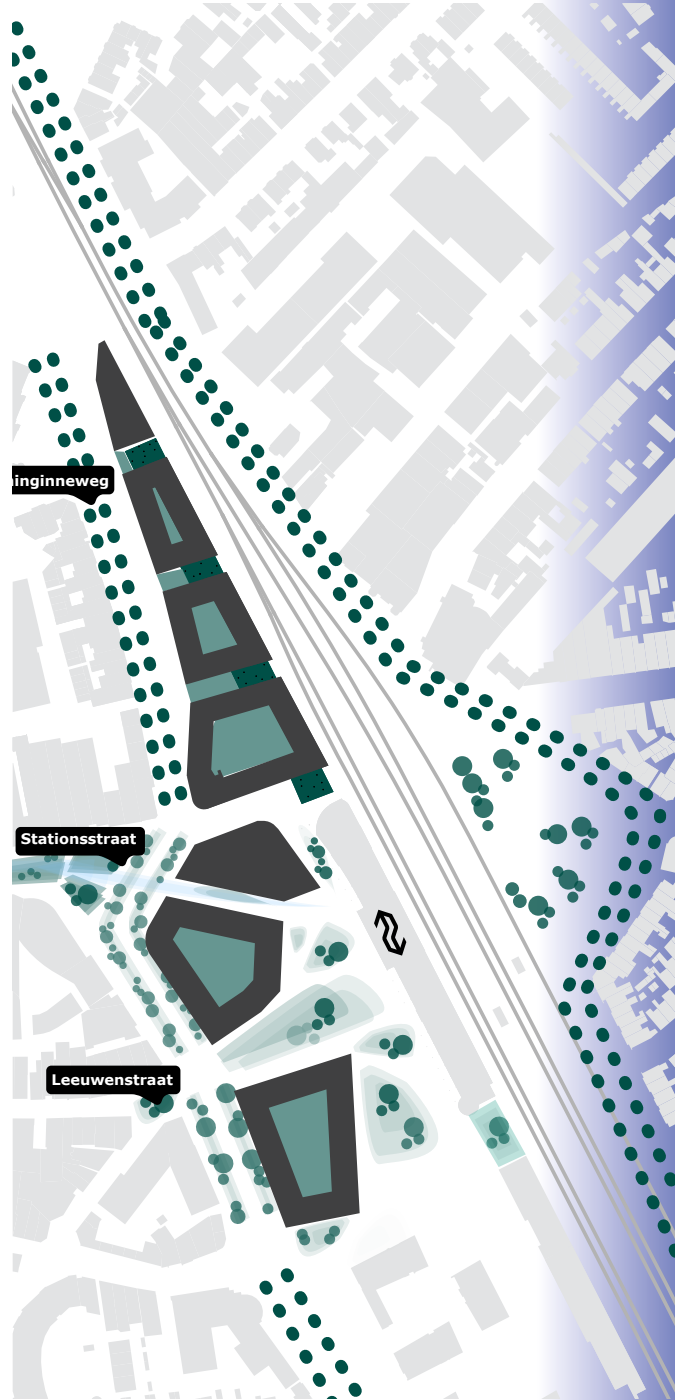
Door het continueren van rooilijnen, routes en bebouwingsstructuur wordt het Stationsplein, naast de Kerkbrink, het Marktplein en het Gooilandplein, het vierde plein van Hilversum, geïnspireerd op de brinken.

Hilversum is een gegroeide en een groeiende kern. Deze twee eigenschappen zijn zowel verwant als tegengesteld aan elkaar. Een gegroeide kern impliceert organische groei, irrationaliteit, toevalligheden en momenten terwijl een groeiende stad vraagt om planning, ratio, structuur en helderheid. Kenmerken die niet automatisch leiden tot een leuke en gezellige stad. De aanleg van de centrumring in de vorm van de Schapenkamp is een litteken van de snel groeiende stad Hilversum.

Het gegroeide Hilversum is te herkennen aan de brinkstructuur. Dat deel van het centrum van Hilversum wordt goed gewaardeerd. Met het aanpassen van de centrumring en het deels verdiept aanleggen van de Schapenkamp wordt het Stationsplein onderdeel van het centrum van Hilversum.

Het bestaande stedelijke weefsel vormt de basis voor het stedenbouwkundig ontwerp. De nieuwe bebouwing zal het passende puzzelstuk zijn dat station en centrum op elkaar laat aansluiten.

RUIMTEN EN GROEN

Beeldkwaliteit en welstand / supervisie

De regels in het beeldkwaliteitplan zijn erop gericht om van het stationsgebied een aangename omgeving te maken die beter aansluit op al bestaande kwaliteiten van het centrum van Hilversum en om de nieuwe bebouwing op een passende wijze in te voegen.

Het stationsgebied zal een ingrijpende gedaantewijziging krijgen in de komende jaren. Uitgangspunten bij de ontwikkeling van het stationsgebied zijn onder andere dat het centrum doorgetrokken wordt tot aan het stationsgebouw en dat het stationsgebied een levendig gebied komt waar bezoekers en reizigers zich welkom voelen.

Het beeldkwaliteitplan heeft daarin met twee zaken rekening te houden. Enerzijds moeten de nieuwe gebouwen aansluiten op de kwaliteiten van het centrum en andere aangrenzende gebieden.

Anderzijds moet het beeldkwaliteitplan rekening houden met de eisen en randvoorwaarden die bij een goed functionerend openbaar vervoersknooppunt horen.

Het opgestelde stedenbouwkundig plan masterplan voorziet in een grote hoeveelheid nieuwe bebouwing en het is van belang dat deze nieuwe bebouwing goed aansluit op de bestaande centrum van Hilversum, op omliggende buurten en straten, maar ook op de wijken aan de overzijde van het spoor. Het is niet de bedoeling dat het beeldkwaliteitplan een nieuwe weg in slaat, maar dat er richtlijnen worden opgesteld die zorgen dat de nieuwe bebouwing zich op een hedendaagse wijze goed voegt in Hilversum.

Voor monumenten gelden andere criteria die per geval bekeken moeten worden. Voor de werkbaarheid van dit document vallen de monumenten niet onder de richtlijnen van dit beeldkwaliteitplan.

De uitgangspunten die in het beeldkwaliteitsplan voor architectuur opgesteld zijn, worden bij het beoordelen van bouwplannen als welstandscriteria gehanteerd.

sfeer en identiteit

Verschillende sferen zijn karakteristiek voor het centrum van Hilversum. Het centrum van Hilversum is op te vatten als een voortzetting van de rijke bebouwing van de omliggende villawijken en tuinvijken, waarbij in het centrum enkele stedelijke voorzieningen en woningcomplexen zijn toegevoegd.

In het centrum zijn in de bebouwing 3 ontwikkelperiodes van Hilversum goed te herkennen:

- het villadorp: Vooral rond de Kerkbrink, maar ook in de winkelstraten Groest en Kerkstraat zijn rond 1900 winkelwoonhuizen gebouwd die de rijkdom van

- de tuinvijken

- de omroepstad.

In het stationsgebied is de kenmerkende verscheidenheid in bebouwing de laatste decennia echter gewijzigd naar overwegend grootschalige bebouwing.

Erkenning van deze verschillen en het versterken van de verscheidenheid draagt bij aan verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en van het verblijf in het centrum. De aanwijzingen in dit beeldkwaliteitplan zijn erop gericht om dit beeld na te streven.

Voorafgaand aan het opstellen van dit beeldkwaliteitsplan is op een inloopavond en via het burgerpanel gepeild welke architectuur men bij Hilversum vindt passen en welke gevelbeelden men het liefst zou zien in het centrum. Dit is gedaan aan de hand van beelden van herkenbare gebouwen uit het centrum van Hilversum zelf, maar ook beelden van recente architectuur die in uitstraling aansluit bij de architectuur uit de genoemde ontwikkelperiodes horen.

Ook hieruit bleek juist een waardering voor diversiteit in architectuur, een relatief kleine korrelmaat, en rijk gedetailleerde hoeken en geveltoevoegingen.

aansluiting op het centrum

Het centrum van Hilversum wordt gekenmerkt door een grote variatie aan gebouwen en schalen. Het uitgangspunt om het centrum van Hilversum al vanaf het stationsgebouw beleefbaar te maken, vraagt om een goede afstemming tussen de schaal van de gebouwen en de architectuur die bij Hilversum past.

In het centrum bevinden stad en dorp zich naast elkaar, groot en klein, oud en modern, intiem en robuust. In het centrum hebben veel gebouwen een kleine korrelgrootte en er is sprake van individueel herkenbare panden. Maar in het centrum komen ook grote complexen voor met stedelijke functies, zoals winkelcentra, bioscoop,

Het station is een van die stedelijke voorzieningen in een grootschalig gebouw. Het beeld van dit gebied wordt nu nog vooral bepaald door de grootschalige ingrepen vanuit de jaren '70 en '80 van de vorige eeuw. De architectuur van deze gebouwen is, zoals gebruikelijk in die decennia, contextloos en uitwisselbaar. De waardering voor deze gebouwen is in Hilversum niet groot.

De architectuur in het centrum heeft een menselijke maat en is divers doordat zij pand voor pand ontstaan is. Het beeld wordt gekenmerkt door een verticale geleiding, levendige plinten en bakstenen gevels. De nieuwbouw in het Stationsgebied zal relateren aan de kwaliteiten van het historische Hilversum.

Nieuw te realiseren bebouwing zal zowel moeten aansluiten op de herkenbare kwaliteiten van het centrum van Hilversum als op de schaal en functie van het station. Een basis voor een harmonieuze inpassing van nieuwe bebouwing kan worden bereikt door op een aantal punten aansluiting te zoeken op de bestaande bebouwing. Dit kan door het gebruik van een bepaald kleuren- en materialenpalet, aansluiting te zoeken in bouwhoogte en kapvormen en door het individuele karakter van de panden te accentueren.

Variatie

Variatie in beeld wordt met name bereikt door de wisselende hoogtes, wisselende rooilijnen, de soms rijke detaillering en de toevoeging van architectonische elementen.

Het is van belang dat de kwaliteiten van de bestaande bebouwing zichtbaar wordt gemaakt en het individuele karakter van de panden tot uiting komt.

individueel karakter en kleine korrelgrootte

De relatief kleine eenheden binnen de nieuwe blokken maken het gevelbeeld divers. Binnen de verschillende gebouwen (nieuwbouw en aangrenzende bestaande bouw) is de architectuur in samenhang.

Bebouwing in het centrum heeft een individueel karakter en er worden vele stijlkenmerken toegepast die het centrum een aangename sfeer geven en de relatie van de gebouwen met de groene omgeving versterken. Ook nieuwe bebouwing wordt opgebouwd uit individuele panden waarbij gevels verticaal gesegmenteerd worden, door kleur, materiaal of een sprong in de rooilijn.

bouwhoogte en kappen

Door het gebruik van wisselende bouwhoogtes en het toepassen van verschillende kapvormen wordt het individuele karakter van de panden versterkt. Ook plat afgedekte panden hebben een duidelijke beeindiging van de gevel in de vorm van een daklijst, een teruggiggende verdieping en of overstekken. Kappen en andere gevelbeeindigingen zijn vanaf straat zichtbaar. Kappen zijn samengesteld of staan afwisselend haaks en evenwijdig aan de straat. Kappen zijn vaak bewoond en dakterrassen komen voor, maar zijn zelden zichtbaar vanaf de straat. Om kapvormen herkenbaar te houden moeten insnijdingen voor balkons of dakterrassen beperkt worden. Uitgangspunt voor het maken van

dakterrassen aan de zijde van de openbare ruimte is dat deze zorgvuldig worden opgenomen in de massa-, gevel-, en kappeleding.

Rooilijn

Kenmerkend aan het centrum van Hilversum is dat de rooilijnen van nieuwe gebouwen het oude stratenpatroon van het dorp bleven volgen. Dit heeft geleid tot gebogen of geknikte gevelwanden en sprongen in de rooilijn. Dit versterkt de individuele presentatie van de panden. Pas met de aanleg van het Schapenkamp werd dit patroon doorbroken. Onderdeel van de ontwikkeling van het stationsgebied is het aanhelen van het stratenpatroon van het centrum. De vorm van de bouwblokken sluit aan op die van het centrum. Nieuwe bebouwing moet passen in het beeld dat met deze wisselende rooilijnen is ontstaan.

De bebouwing van de meest herkenbare plekken in het centrum van Hilversum heeft een informele uitstraling door de verspringende rooilijn en een pandsgewijze vormgeving. Plinten van de bebouwing staan hoofdzakelijk op één lijn, maar gevels van de bovenverdieping hebben een wisselende rooilijn. De bebouwing in het centrum staat wel dicht opeen, maar de rooilijn is verstaffeld.

Accenten

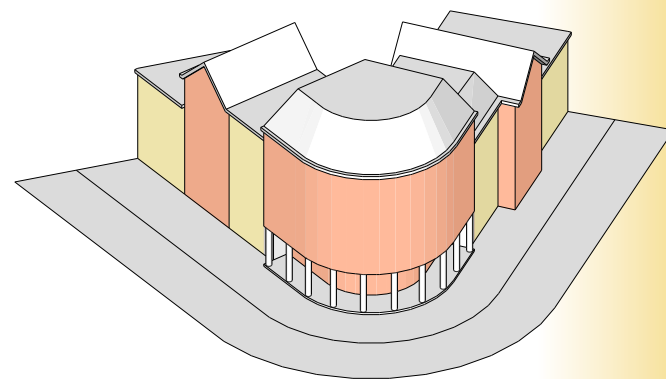
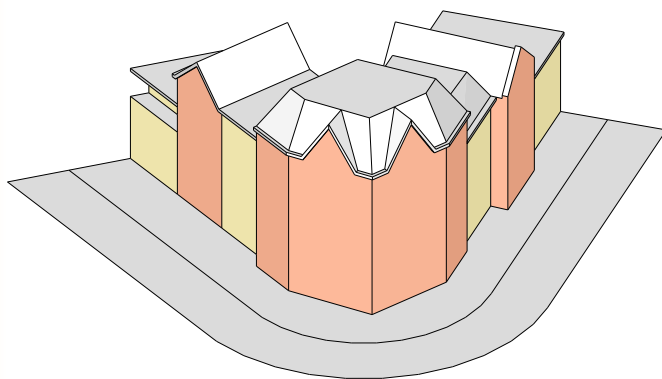
Ook kenmerkend voor het centrum is de aandacht die architecten hebben weten te vestigen op panden op hoeken, aan kruisingen en aan pleinen. In het centrum komen hoekaccenten in vele vormen voor. Incidenteel hebben de hoeken extra hoogte, maar in de meeste gevallen zijn de hoeken geaccentueerd met ornamenten, zoals torentjes, een sculpturale verspringing in de gevel, een afgeschuinde hoek of rondingen. In het stedenbouwkundige plan krijgen enkele hoeken of bochten een prominente plek die ondersteund zou kunnen worden met een toren.

Koninginneweg

De Koninginneweg is een van de eerste nieuwe verbindingswegen buiten het oorspronkelijke dorp. Er staan in deze straat wat oudere rijen arbeiderswoningen, maar de bebouwing (zeker aan de westzijde) stamt overwegend uit het interbellum en maakte deel uit van een centrumplan van Dudok, dat nooit helemaal is uitgevoerd, maar wel herkenbaar is in de grote samenhang in architectuur. De westelijke gevel zal blijven bestaan, de oostelijke gevel maakt deel uit van het stedenbouwkundig plan.

In deze straat zijn rijen (winkel)woonhuizen gebouwd in een formele opzet van 2 lagen en een hoge kap, waarbij de langskap op strategische plekken wordt onderbroken met een dwarskap en een hoge topgevel. Hoekbebouwing is prominent vormgegeven met een extra woonlaag en een accent of ronding.

In de ontwikkelingen zal de Koninginneweg breder worden en laanbeplanting krijgen. Bij dit statige nieuwe profiel past een symmetrie in de gevels. De nieuwe bebouwing reageert op de bestaande bebouwing aan de overkant van de straat. De nieuwe bebouwing zal overwegend 2 lagen en een forse kap zijn, met accenten bij de doorbraken naar het spoor. Het gemeentelijke monument op de hoek is al passend in dit gewenste straatbeeld.

bouwhoogte

In het stedenbouwkundig plan is een overzicht opgenomen van de gewenste bouwhoogtes. De kaart op de volgende bladzijde is een verfijning van de kaart uit het stedenbouwkundig plan. Het is van belang dat eventuele nieuwe bebouwing past in de schaal van de plek. Het straatbeeld in centrum van Hilversum wordt overwegend bepaald door bebouwing van 2 à 3 lagen met een kap. Grotere, hogere bebouwing is vaak te vinden als tweedelijsbebauwing op binnenterreinen of is geconcentreerd (Gooische Brink, Oude Torenstraat, noordelijk deel Groest). De stationsomgeving wijkt in bebouwingshoogte af van het centrum. Aan de Schapenkamp heeft een schaalsprong plaatsgevonden met bebouwing van 4 of 5 lagen. Het station, Entrada en de hoek Leeuwenstraat kennen nog grotere hoogten.

Het uitgangspunt bij het stedenbouwkundig plan is 4 tot 6 lagen bebouwing, maar de aansluiting op Entrada vraagt om een grotere hoogte in het zuidelijkste bouwblok.

Het smalle spitse bouwblok bij de kleine spoorbomen is vanuit verschillende richtingen (spoor, verschillende straten in de wijk Over 't Spoor) heel prominent te zien. Afstanden tot omringende bebouwing zijn vrij ruim. Vanwege de vorm van dit bouwvlak en de positie in het stedenbouwkundig patroon is een grotere bouwhoogte hier wenselijk. Gebouw 3(?) wordt omringd door nieuwbouw en verschillende stedelijke ruimten (nieuw stationsplein, koninginneweg en stationsstraat) zijn op dit gebouw gericht. Ook hier is een grotere hoogte denkbaar.

De nieuwbouw direct aan de Koninginneweg zal in hoogte beperkt blijven. Vanwege het gewenste symmetrische profiel is hier een hoogte van 2 lagen en een kap het uitgangspunt en kunnen accenten een 3e laag en kap krijgen.

Gevelindeling

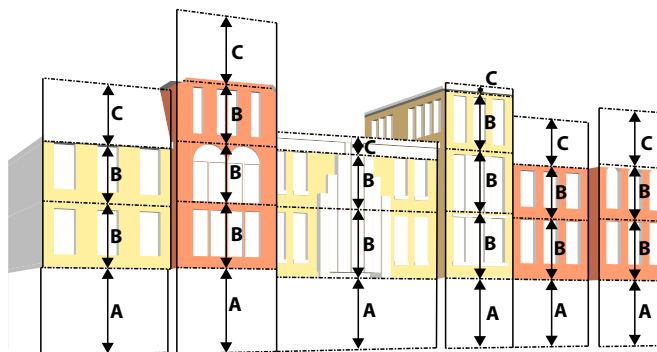
De diversiteit in architectuur gevelindeling van de gebouwen in het centrum valt uiteen in een aantal categorieën uit verschillende perioden, waarvan er 3 heel kenmerkend zijn voor Hilversum. In het stationsgebied zouden referenties naar deze architectuur te herkennen moeten zijn.

Met name rond Kerkbrink, maar ook in de winkelstraten Groest en Kerkstraat zijn veel gebouwen uit de periode van ontwikkeling tot kenmerkt zich door een meer verticale gevelindeling, naar de constructieve eigenschappen van baksteen. Dit verticale effect geeft de bebouwing een voornaam uiterlijk.

De bebouwing van recentere periodes kenmerkt zich juist door een minder gerichte gevelindeling, of in sommige gevallen een licht horizontale gevelindeling. Eventuele nieuwbouw houdt rekening met deze verschillen. Bebouwing aan de pleinen krijgt een meer voornaam uiterlijk. Dit wordt bereikt doordat gevelopeningen hoger dan breed zijn, gevelopeningen boven elkaar worden uitgelijnd, een verticaal geveldeel naar voren springt (eventueel versterkt door het gebruik van een dwarskap), er penanten toegepast worden, etc. De overige bebouwing, aan de straten, kent een minder formeel karakter en sluit zo goed aan bij het informele dorpse beeld van Hilversum. Dit wordt bereikt doordat de gevel minder gericht is (geen verticale of horizontale nadruk).

Doordat sommige wegen een gebogen verloop hebben, komen zijgevels van de panden in het zicht. Het is van belang dat deze gevels ook de kwaliteit van een voorgevel hebben en geen gesloten, dode uitstraling hebben. In vrijwel het gehele centrum wordt een afwijkend gematerialiseerde plint in de bestrating opgenomen. De bebouwing reageert hierop doordat in principe ook in (etalage-) gevels een (lage) borstwering wordt opgenomen. Deze versterken het individuele karakter van de bebouwing en zorgt dat de gevel stevig op de grond

komt te staan.

aansluiting op maaiveld

De plinten gaan altijd een interactie aan met de openbare ruimte. Plinten zijn overwegend één bouwlaag van ongeveer vier meter hoog. Plinten worden de tweede laag doorgetrokken als deze een zichtbare, publieke functie heeft (hotellobby, entresol, entree appartementengebouw). Woningen hebben zo veel als mogelijk individuele entrees op de begane grond, waardoor een levendig maaiveld ontstaat gericht op de menselijke maat en schaal.

Bij commerciële voorzieningen is het van belang om een goede relatie tussen de plint en de bovenliggende verdiepingen te krijgen. Om dit te bereiken moet de materialisatie en/of gevelindeling van de plint een relatie hebben met de gevel van de bovenliggende verdiepingen. Om het individuele karakter van de panden te waarborgen mogen toevoegingen als luifels niet domineren.

De plinten lopen niet door over meerdere panden en hebben een relatie met de bovenliggende verdiepingen.

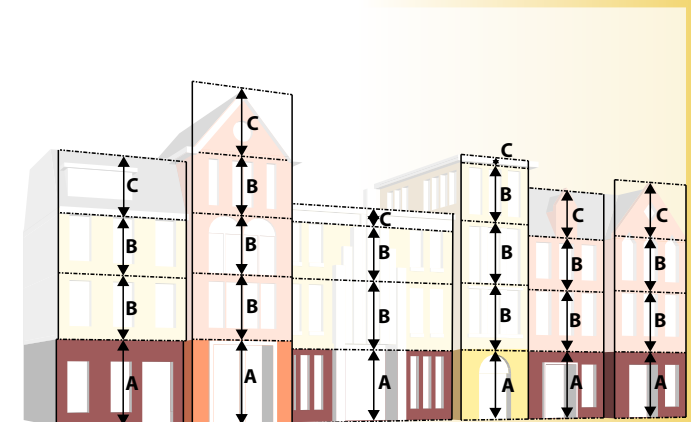
Luifels worden licht gematerialiseerd door het gebruik van glas en metaal, met een minimale dikte aan de straatzijde. Voor reclame uitingen geldt hetzelfde, deze zullen ondergeschikt moeten zijn aan het pand en worden per pand individueel toegepast (geen doorlopende reclame uitingen).

Functies in de plinten zorgen voor levendigheid op het maaiveld. De overgang tussen openbare ruimte en bebouwing gaat in stappen, waardoor een geleidelijke overgang ontstaat tussen bebouwing en maaiveld.

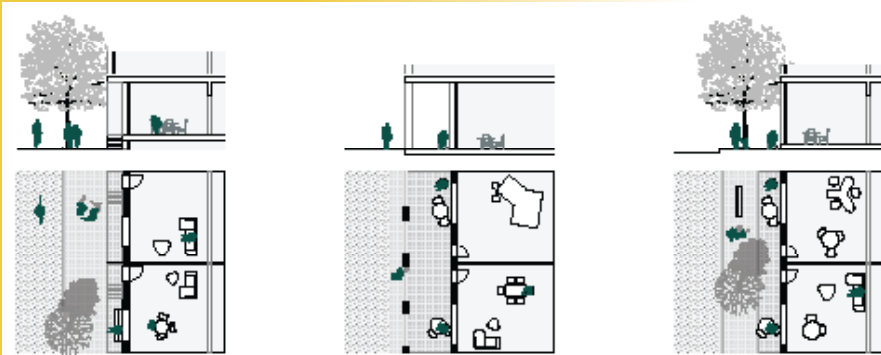
Ook wonen is een belangrijke plintfunctie. Woningen op de begane grond hebben allen een individuele entree. Doordat de woonruimtes hoger gelegen zijn dan het maaiveld blijft de privacy blijft gewaarborgd.

entrees en doorgangen

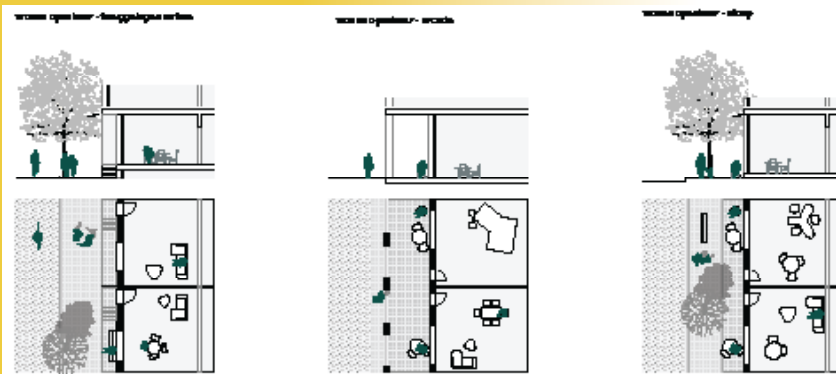
Bij commerciële voorzieningen is het van belang om een goede relatie tussen de plint en de bovenliggende verdiepingen te krijgen. Om dit te bereiken moet de materialisatie en/of gevelindeling van de plint een relatie hebben met de gevel van de bovenliggende verdiepingen. Om het individuele karakter van de panden te waarborgen mogen toevoegingen als luifels niet domineren. Eventuele luifels lopen niet door over meerdere panden en zijn ondergeschikt aan het gebouw doordat ze licht gedetailleerd en gematerialiseerd zijn. Luifels worden licht gematerialiseerd door het gebruik van glas en metaal, met een minimale dikte aan de straatzijde. Voor reclame uitingen geldt hetzelfde, deze zullen ondergeschikt moeten zijn aan het pand en worden per pand individueel toegepast (geen doorlopende reclame uitingen). De voorkeur gaat uit naar losse letters of reclame objecten die in de stijl van het pand passen.

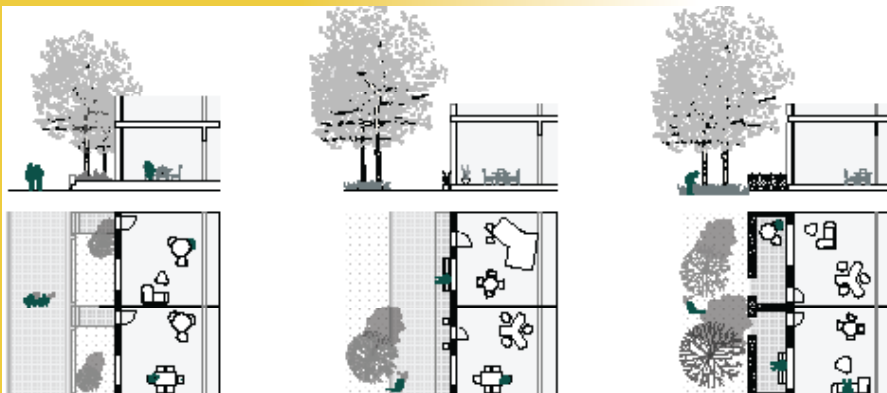
ACTIEVE FUNCTIEPLINTEN

LEVENDIGE WOONPLINTEN AAN OPENBAAR GEBIED

ONTSPANNEN WOONPLINTEN AAN COLLECTIEF GEBIED

kappen

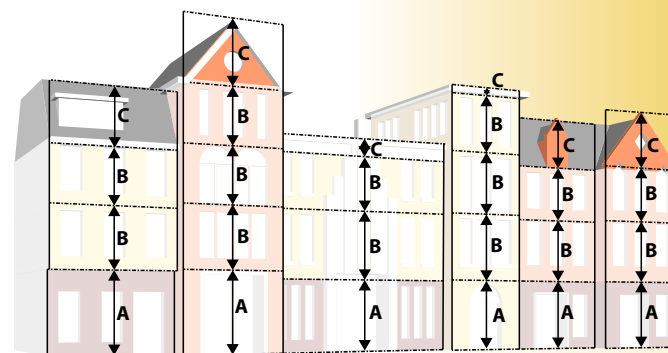
Naast de schaal is ook het gebruik van kappen beeldbepalend. In het centrum hebben gebouwen een duidelijke gevelbeeindiging, vaak in de vorm van een kap. De diversiteit in architectuur wordt in grote mate bepaald door wisselende kaprichtingen, insnijdingen in de kap of juist toevoegingen als dakkapellen.

Een kap wordt gezien als een bekroning van een gebouw en is daarom een toevoeging aan het gebouw. Het telt niet mee in het aantal bouwlagen (?), maar zou daarom ook niet als een volwaardige bouwlaag ontworpen worden. In een kap moet het aantal ingrepen beperkt blijven. Dakvlakken en randen moeten zichtbaar blijven en de hoeveelheid doorsnijdingen of toevoegingen is dus aan een maximum gebonden. Een kap heeft pas het gewenste effect als deze vanaf maai-veld zichtbaar zijn.

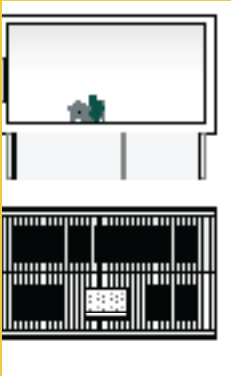
Platte afdekkingen zijn mogelijk, met name op de hogere gebouwen, maar de gevelbeeindigingen zullen wel nadrukkelijk vormgegeven worden. In het centrum zijn bij platte daken overstekken, daklijsten of terugliggende gevels gebruikelijk. In het stationsgebied zijn daar eigentijdse varianten op mogelijk.

gevelbeeindiging

Platte afdekkingen zijn mogelijk, met name op de hogere gebouwen, maar de gevelbeeindigingen zullen wel nadrukkelijk vormgegeven worden. In het centrum zijn bij platte daken overstekken, daklijsten of terugliggende gevels gebruikelijk. In het stationsgebied zijn daar eigentijdse varianten op mogelijk.

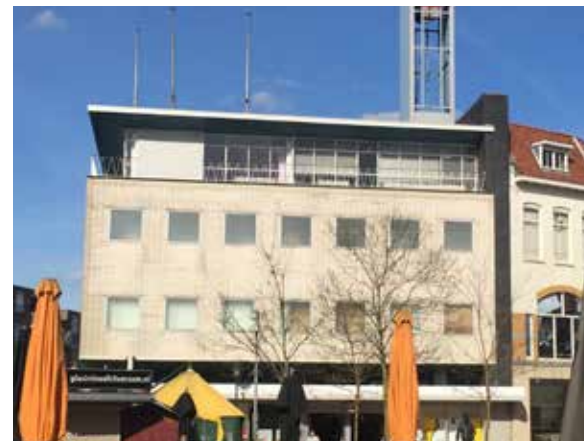
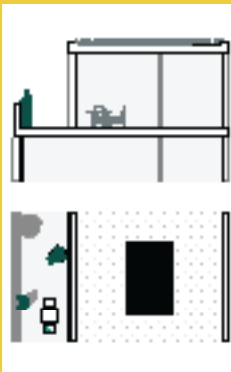
Dwarskap

Langskap

Plat dak

De bebouwing wordt gebonden door het gebruik van baksteen in ingetogen aardetinten. Voor accentdelen worden lichte materialen en/of lichte tinten toe gepast. Bij pleinen / brinken, worden de panden uitgevoerd in lichte kleuren en materialen, zodat deze plekken extra geaccentueerd worden. Door de materialen op een verfijnde wijze toe te passen en op een hoogwaardige wijze te detailleren sluit de bebouwing aan op de bestaande kwaliteiten. De detaillering kan bijvoorbeeld gebeuren door het toepassen van bijzondere baksteenpatronen, metselverbanden, het slank detailleren van balkonconstructies, etc.

Uitgangspunt voor de kleurstelling en materialisatie in het stationsgebied is dat deze aansluit op de diversiteit die al in het centrum aanwezig is. Dit houdt in dat er overwegend gewerkt wordt met natuurlijke kleuren, veelal warme aardetinten. Voor accenten en rond de pleinen is het mogelijk met lichte kleuren te werken, zoals reeds toegepast in het centrum van Hilversum. Felle kleuren zijn niet toegestaan.

Bebouwing langs een straat bestaat uit minimaal 70% donkere aardetinten. De aardetinten kunnen variëren van rood, rood-bruin naar donkerbruin en eventueel antraciet tinten voor het dak. De overige maximaal 30% bestaat uit lichte kleuren als wit, crème en lichtgeel/ lichtbruin. Deze accenten kunnen worden gevormd door geheel licht gekleurde panden of door het toepassen van lichte accenten in de gevel zoals boeiboorden, kozijnen, etc.

Op enkele plekken wordt afgeweken van de kleurverhouding. De pleinen worden extra geaccentueerd door dat de aangrenzende bebouwing juist overwegend licht gekleurd is (verhouding 70% licht – 30% donker) (?).

Om toch aansluiting met de rest van het stationsgebied te krijgen is de materialisatie bij de accentbebouwing, gelijk aan de rest van de bebouwing.

De materialen die worden toegepast moeten natuurlijk zijn of ogen. Materialen zijn overwegend solide en steenachtig, het uitgangspunt is baksteen. Overige toe

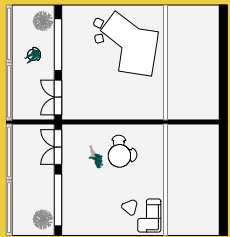
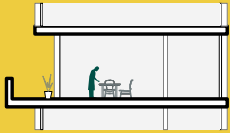
te passen materialen zijn natuursteen, gepolijst beton en stucwerk. Voor de accentdelen is het ook goed mogelijk om met glas, hout en vlakke metaalelementen te werken. Voor de daken zijn keramische pannen of leien het uitgangspunt, in sommige deelgebieden is het gebruik van vlakke metalen dakbekleding ook toegestaan. Toepassing van kunststof plaatmateriaal, golfplaten, etc. passen niet in het beeld van het centrum van Hilversum en zijn niet toegestaan.

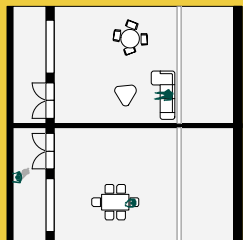
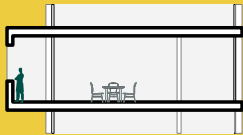
architectonische toevoegingen

Voor een goede relatie met de levendige omgeving wordt veelvuldig gebruik gemaakt van architectonische toevoegingen. Deze toevoegingen, zoals balkons, erkers en dakkapellen, vormen uitzichtpunten op het groen. Door deze elementen op een hedendaagse wijze ook in de nieuwe bebouwing toe te passen wordt een goede aansluiting op zowel de groene omgeving als op de bestaande villabebouwing verkregen. Het is hierbij wel van belang dat elementen per pand toegepast worden en niet horizontaal doorlopen. Een horizontale benadrukking door bijvoorbeeld brede balkons of dakkapellen is niet toegestaan.

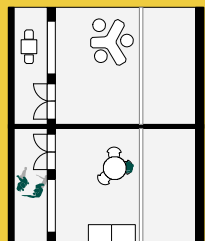
balkon

inpandig balkon

loggia

BEELDKWALITEIT OPENBARE

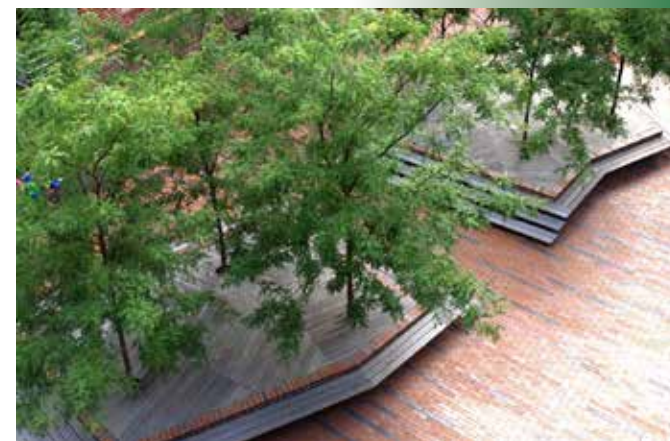
Beeldkwaliteit is samen met duurzaamheid en functionaliteit een van de drie pijlers van een goed ontwerp in de openbare ruimte. De beeldkwaliteit is van de drie pijlers het onderwerp waarover iedereen een mening heeft. Het is ook bepalend voor de sfeer en beleving van de openbare ruimte. Daarom is in de aanloop naar het opstellen van dit beeldkwaliteitsplan aan de inwoners van Hilversum gevraagd welke elementen in de openbare ruimte positief worden gewaardeerd. De meeste waardering was er voor de combinatie van zitten (verblijven) en kwalitatief goed groen, het zichtbaar maken van water in de openbare ruimte en bomen als structurerende elementen.

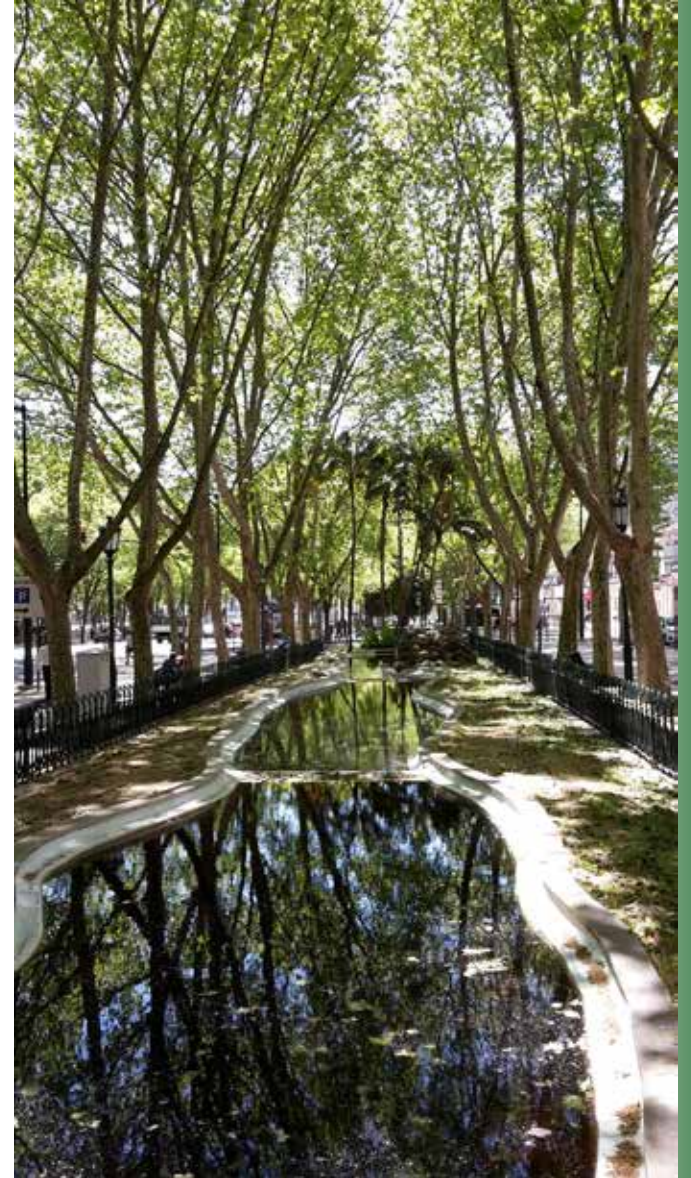
In algemene zin is er een voorkeur voor de sfeer van het centrum als richtlijn voor het nieuw in te richten stationsgebied. Openbare ruimte als resultante van een organisch gegroeide bebouwde omgeving. Looplijnen bepalen de oriëntatie en de plaats van groene ruimtes zoals brinken.

Het stationsgebied wordt doorsneden door centrum-ring, een lineaire, functionele openbare ruimte die mee kleurt met de buurten die hij doorsnijdt.

Aan de randen van het stationsgebied worden overgangen gemaakt naar de aangrenzende gebieden.

In dit beeldkwaliteitsplan worden de richtlijnen voor de verschillende onderdelen van de openbare ruimte belicht.

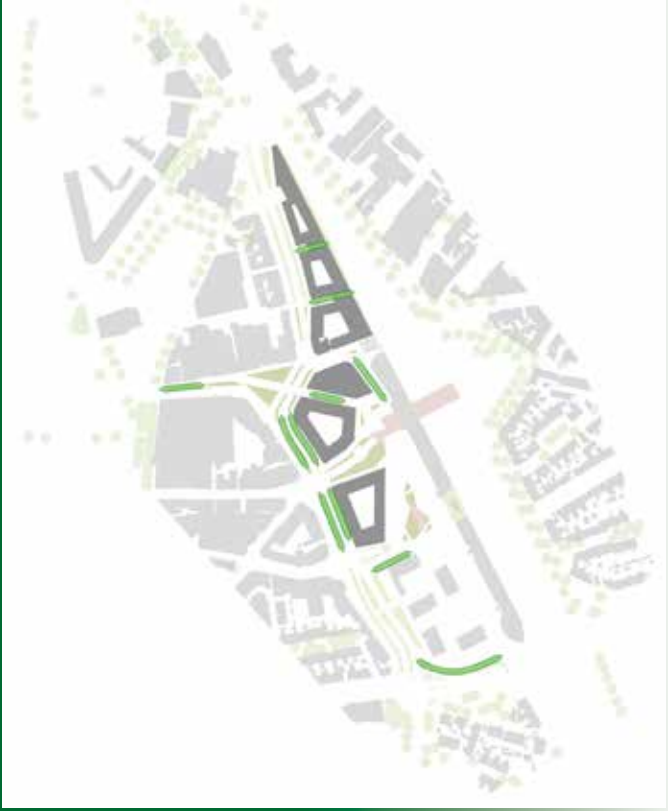

Groenstructuur

Doelstelling van het nieuwe stationsgebied is een groen welkom in Hilversum.

- Lanen: uniforme boomrijen in gras geleiden centrumring (Schapenkamp en Koninginneweg) buiten het stationsgebied
- Brinken: groenstructuur binnen het stationsgebied. Grote groene vakken met een diversiteit aan boomsoorten die als geheel de openbare ruimte bepalen. Onderbeplanting is per locatie afgestemd op de functie.
- Lijnen: de lijnen bestaan uit bomen met onderbeplanting. Lijnen zijn ondergeschikt aan de brinken en lanen en zorgen ter plaatse voor vergroening en geleiden de verschillende verkeersstromen (voetgangers, fietsers, auto's) in de openbare ruimte.
- Vakken: de vakken bestaan uit bomen met onderbeplanting. Vlakken zijn ondergeschikt aan de hoofdstructuur (lanen en brinken) en zijn van betekenis op lokaal niveau (decoratie en microklimaat).

Kleur en materiaal

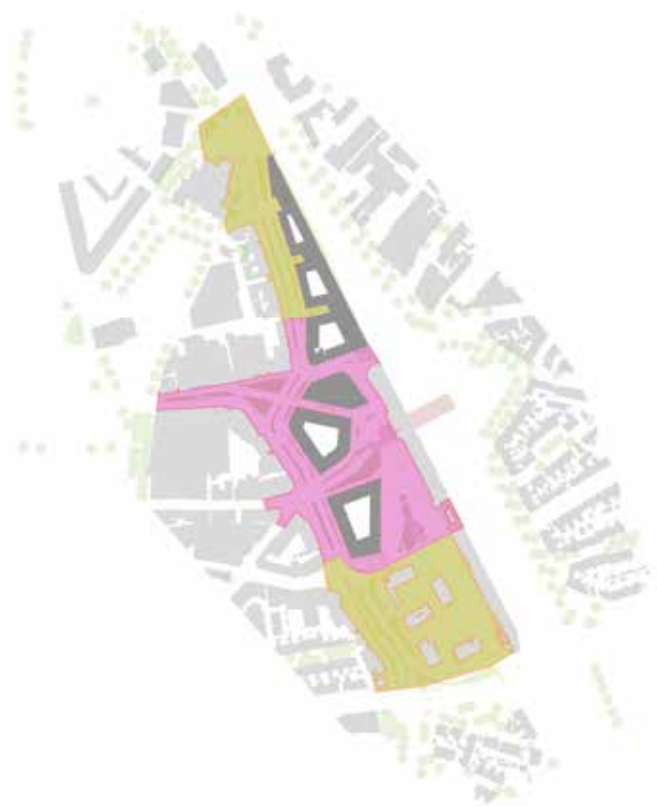
Het plangebied is te verdelen in twee typen gebieden met elk een eigen karakter. Centraal ligt het stationsgebied, dat wordt verbonden aan het centrum. In dit gebied is de verblijfskwaliteit leidend. Het stationsgebied wordt geflankeerd door de Schapenkamp en de Koninginneweg, beide onderdeel van de centrumring. Deze gebieden hebben een inrichting die wordt bepaald door de verkeersfunctie, rekening houdend met verblijfskwaliteit.

Stationsgebied

- De basis bestaat uit materiaal met een Hilversums karakter (gebakken klinker). Neutrale kleur die een diversiteit aan materialen van de gebouwde omgeving verbindt.
- Materiaal voor de doorgaande fietsroute sluit qua kleur en materiaal aan bij de basis.
- Materiaal voor auto- en busverkeersruimte sluit qua kleur en uitstraling aan bij de omgeving, maar voldoet wel aan de verkeersfunctie en de daarbij behorende randvoorwaarden.
- Bijzondere plekken kunnen qua materiaal en kleur afwijken van de basis om de bijzonderheid te benadrukken.

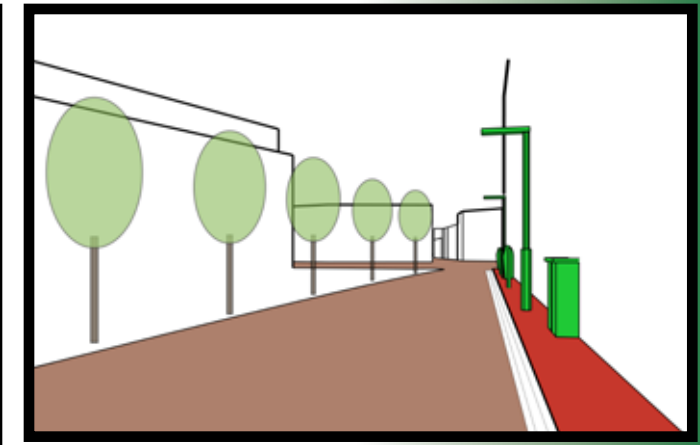
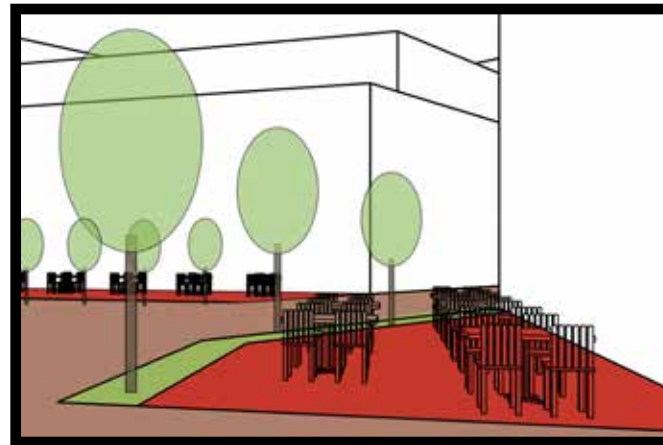
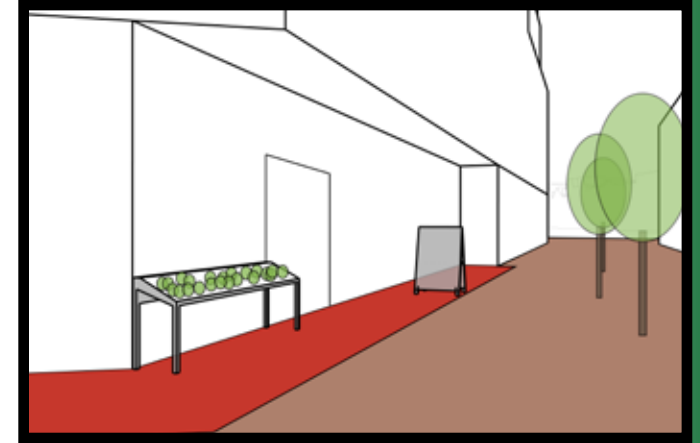
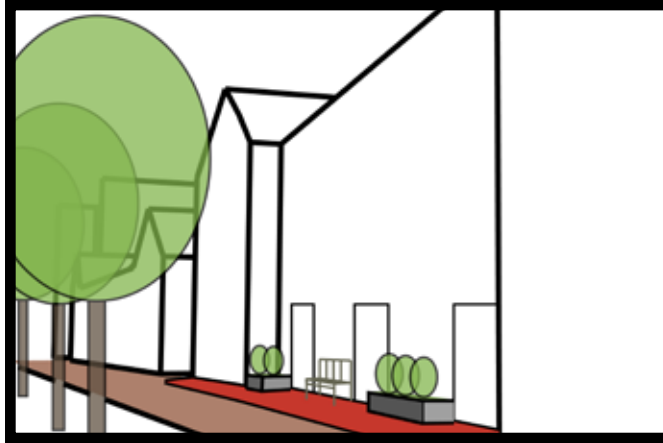
Centrumring

- Binnen het centrumringgebied is een duidelijk onderscheid tussen het domein van de voetganger, van de fietser en van de auto.
- De autorijbaan bestaat uit asfalt.
- Fietspaden en voetgangersgebied sluit aan op de nabije omgeving.
- Bijzondere plekken kunnen qua materiaal en kleur afwijken van de basis om de bijzonderheid te benadrukken.

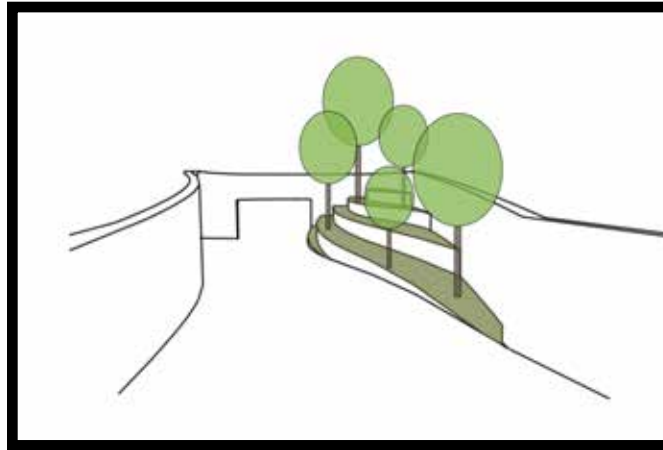
Plinten en marges

- Marges (restruimtes) worden waar mogelijk met groen ingevuld, mits goed te beheren.
- Plinten (overgangsruidten tussen gebouwde en onbebouwde omgeving) worden met afwijkend bestratingsmateriaal of een afwijkend bestratingspatroon uitgevoerd.
- De plint is de zone voor gebruik dat direct is gerelateerd aan de aangrenzende bebouwing. Verblijf (bankjes, bloembakken) bij woningen; reclame bij winkels en bedrijven; terrassen bij horeca.
- De plint is de zone voor utilitair meubilair in de openbare ruimte, zoals nutskasten, brievenbussen etc.

Hoogteverschillen

- Hoogteverschillen zijn in het projectgebied minimaal. Uitgangspunt is een toegankelijke openbare ruimte zonder trappen.
- Hoogteverschillen ter plaatse van de langzaam verkeerstunnel onder het station door worden opgevangen in ruime groene taluds. Daar waar de ruimte te beperkt is voor de realisatie van een goed te beheren talud wordt gewerkt met een keerwand.
- Bij de scheiding van de verschillende verkeerscategorieën wordt gebruik gemaakt van de normale functionele hoogteverschillen met behulp van opsluitbanden.

Duurzaamheid en klimaatadaptatie

Duurzaamheid

Duurzaamheid is een onlosmakelijk onderdeel van een goed ingerichte openbare ruimte en is in balans met functionaliteit en esthetiek.

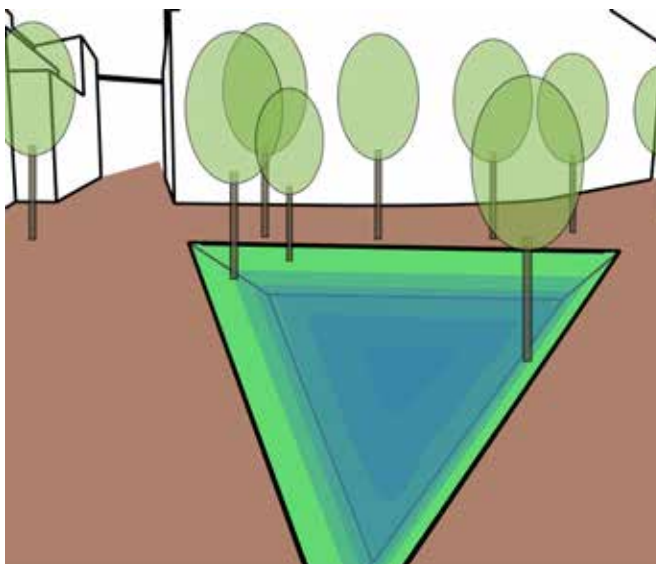
- Gebruikte materialen en meubilair zijn op een verantwoorde manier geproduceerd/ gewonnen en zijn herbruikbaar. (toevoegen criteria GPR stedenbouw/openbare ruimte)
- Juiste beplanting op de juiste plek. Duurzame beplanting in een bebouwde omgeving is niet noodzakelijk inheemse beplanting. De groeiomstandigheden in een grotendeels verharde omgeving zijn dikwijls erg ongunstig voor inheemse beplanting. Gekweekte soorten zijn wel aangepast op deze groeiomstandigheden en vanuit dat oogpunt een meer duurzame keuze dan inheemse beplanting.
- Concentratie van ondergrondse infrastructuur in kabelgoten (of op z'n minst vastomlijnde tracés) geeft meer flexibiliteit in de (groen) inrichting van de openbare ruimte en in het duurzaam beheer van de openbare ruimte (verharding hoeft niet of minder vaak te worden opengemaakt of in een beperkt gebied: dit leidt tot minder schade aan verharding en groen)

Klimaatadaptatie

Het stationsgebied is een van de lager gelegen delen van Hilversum en heeft bij hevige regenbuien veel hemelwater te verwerken. Een tweede opgave ten aanzien van het klimaat is het tegengaan van het "hitte-eilandeffect".

- Afvoer en infiltratie van hemelwater is zichtbaar in de openbare ruimte in wadi's, goten en groenstroken.

- Aanvullende capaciteit wordt gezocht in ondergrondse bergingsbassins, zonder grote zichtbare gevolgen voor het beeld op maaiveld.
- Daar waar mogelijk wordt de hoeveelheid verharding op het maaiveld beperkt ten gunste van hemelwaterinfiltratie en groen.
- Veelvuldig gebruik van bomen en groen op maaiveld zorgt met schaduw en een hogere luchtvochtigheid voor een aangenaam microklimaat. (zie ook hoofdgroenstructuur)

Straatmeubilair

Stationsgebied

Het stationsgebied is deel van het centrum van Hilversum. De uitstraling en vormgeving van het straatmeubilair sluit daar bij aan.

- Openbare verlichting: indien mogelijk hangende armaturen aan de gevel. Masten en armaturen aansluitend bij het centrum, met uitzondering van bijzondere plekken.
- Prullenbakken: gescheiden inzameling; aansluitend bij afvalbakken in het centrum; m.u.v. bijzondere plekken.
- Ondergrondse afvalcontainers: gekoppeld aan woningen in het gebied; vormgeving aansluitend bij omgeving.
- Zitgelegenheid: combinatie van zitten (verblijven) en groen. Bij voorkeur (informele) zitplaatsen/zitranden.
- Bebording: alleen noodzakelijke bebording. Zoveel mogelijk combineren met masten van Openbare verlichting.
- Paaltjes en hekken: juist ruimtegebruik wordt afgedwongen met een helder ontwerp en materiaalgebruik. In het uiterste geval worden paaltjes/hekken/keien toegepast.

Centrumring

Meubilair langs de centrumring sluit aan op het reeds aanwezige meubilair langs de ring. Herkenbaarheid voor de weggebruiker is het uitgangspunt.

- Openbare verlichting: masten en armaturen aansluitend bij de centrumring.
- Ondergrondse afvalcontainers: gekoppeld aan woningen in het gebied; vormgeving aansluitend bij omgeving.
- Zitgelegenheid: combinatie van zitten (verblij-

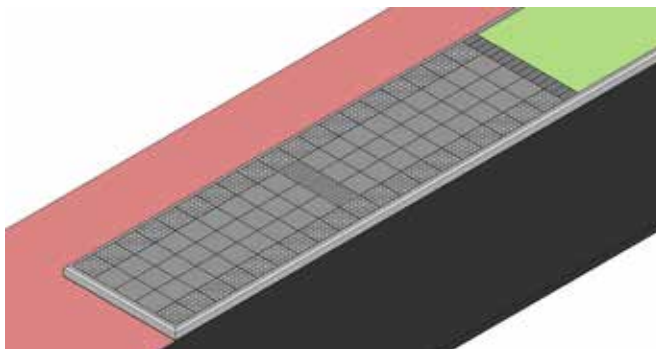
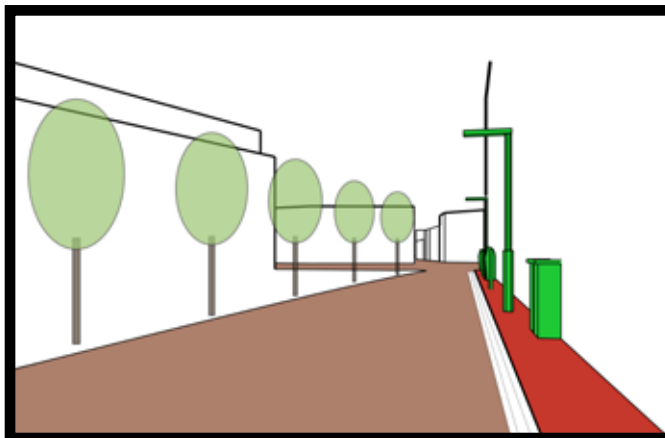
ven) en groen. Bij voorkeur (informele) zitplaatsen/zitranden.

- Bebording: alleen noodzakelijke bebording. Zoveel mogelijk combineren met masten van Openbare verlichting.
- Paaltjes en hekken: juist ruimtegebruik wordt afgedwongen met een helder ontwerp en materiaalgebruik. In het uiterste geval worden paaltjes/hekken/keien toegepast.

Toegankelijkheid

Hilversum is een toegankelijke, inclusieve gemeente: openbare ruimte en voorzieningen zijn toegankelijk mensen met en zonder fysieke beperkingen.

- Hoogteverschillen worden in het maaiveld overbrugd; slechts in uitzonderlijke gevallen worden trappen toegepast.
- Geleidelijnen voor visueel gehandicapten worden van meet af aan mee-ontworpen met de bestrating, zodat ze integraal onderdeel zijn van de openbare ruimte. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van natuurlijke gidslijnen (bijvoorbeeld (verhoogde) randen van plantvakken)
- Waarschuwingsmarkering voor visueel gehandicapten wordt van meet af aan mee-ontworpen met de bestrating, zodat deze integraal onderdeel is van de openbare ruimte.

Media

Hilversum is de Mediastad. Media zijn integraal onderdeel van de openbare ruimte, zichtbaar en onzichtbaar.

- Media in de openbare ruimte zijn vernieuwend en uniek.
- Media staan ten dienste van het gebruik van de openbare ruimte (smart city)

(Particuliere) Initiatieven

- (Particuliere) initiatieven staan ten dienste van de openbare ruimte en staan het functioneren van de openbare ruimte niet in de weg.
- Initiatieven sluiten aan bij de gewenste uitstraling van de openbare ruimte.
- Initiatieven zijn van tijdelijke aard.
- Initiatieven gebeuren alleen met toestemming van de beheerder van de openbare ruimte.